

Praksisbrev Udir-2-2017

Individuell vurdering

Vurderingsordningen for praksisbrevkandidater

Kompetansemålene hentet fra programfag på Vg1, Vg2 og fra hovedområder på Vg3 for det yrkesfaglige utdanningsprogrammet	Praksisbrevkandidaten gjennomfører en praksisbrevprøve. Omfanget av praksisbrevprøven avgjøres lokalt innenfor en ramme på 1-4 virkedager. Læreplanen skal angi omfanget på praksisbrevprøven.
Fellesfag	Praksisbrevkandidaten kan trekkes ut i ett av de tre fellesfagene norsk, matematikk eller samfunnsfag iht. gjeldende trekkordning fastsatt av Utdanningsdirektoratet og vurderingsordninger beskrevet i de aktuelle læreplanene.

Fylkeskommunen er ansvarlig for utarbeidelse, vurdering og gjennomføring av praksisbrevprøven

Det er fylkeskommunen som har ansvaret for utarbeidelse og vurdering av praksisbrevprøven etter forskriften § 3-54. Praksisbrevprøven skal utarbeides og gjennomføres etter de samme prinsippene som fag- og svenneprøven, jf. forskriften §§ 3-50, 3-51 og 3-52, men skal være innenfor de rammene som læreplanen i praksisbrev setter.

Fylkeskommunen har ikke en plikt til å oppnevne en prøvenemnd. Det er tilsvarende som for kompetanseprøven. Fylkeskommunen kan likevel dersom de ønsker det, oppnevne en prøvenemnd som ivaretar disse oppgavene, eller de kan velge å organisere utarbeidelsen og vurderingen av prøven på annen måte. Fylkeskommunen må uansett sikre at de som er ansvarlige for prøvingen av kandidaten, sørger for at kandidaten blir prøvd i forhold til de målene som er fastsatt i den lokale læreplanen.

Praksisbrevprøvens innhold og omfang

Praksisbrevprøven skal ta utgangspunkt i kompetansemålene i den lokale læreplanen. Hovedforskjellen mellom praksisbrev og ordinært løp, er at opplæringen etter den lokale læreplanen for praksisbrevordningen omfatter færre kompetansemål enn de ordinære læreplanene. Den avsluttende prøven er derfor også tilsvarende mindre i omfang.

Omfanget av praksisbrevprøven skal fastsettes ut ifra en lokal vurdering av de utvalgte kompetansemålene på Vg1, Vg2 og læreplan for opplæring i bedrift (Vg3) innenfor en ramme på 1-4 virkedager. Dette kan gjøres ut fra de samme prinsippene som gjelder for fag- og svenneprøven i dag. Tidsrammen for prøven skal fastsettes i den lokale læreplanen. Det avgjørende er at tidsrammen fastsettes slik at kandidatens kompetanse kan prøves på en forsvarlig måte ut fra kompetansemålene hentet fra programfagene på Vg1, Vg2 og læreplan for opplæring i bedrift (Vg3). Omfanget på prøven bør til en viss grad reflektere lengden på fag-/svenneprøven i lærefaget.

Rett til å gå opp til praksisbrevprøven med ikke bestått i inntil et fellesfag

Praksisbrevkandidater som ikke har bestått i inntil et av fellesfagene, kan likevel gjennomføre praksisbrevprøven, jf. forskriften § 3-48 andre ledd. Vilkårene for dette er at praksisbrevkandidaten har fulgt opplæringen i faget, at det er et fellesfag og at kandidaten har fått karakteren 1 enten i standpunktarakter eller i eksamenskarakter. Merk at praksisbrevkandidaten må bestå fellesfaget senest innen to år etter at praksisbrevprøven er gjennomført. Dersom kandidaten ikke består fellesfaget innen to år, kan praksisbrev ikke utstedes. Praksisbrevprøven må da avlegges på nytt på et senere tidspunkt med bestått for at praksisbrevkandidaten skal få utstedt praksisbrev.

Karakterskalaen

Karakterskalaen for praksisbrevprøven, er den tredelte skalaen ikke bestått, bestått og bestått meget godt.

Fellesfagene

Praksisbrevkandidater skal ha fellesfagene norsk, matematikk og samfunnsfag over to år. Opplæringen i fellesfagene skal følge ordinære læreplaner, inkludert gjeldende bestemmelser for vurdering. Opplæringen i fellesfagene skal også yrkesrettes, jf. forskriften § 1-3. Praksisbrevkandidaten kan trekkes ut i ett av de tre fellesfagene norsk, matematikk eller samfunnsfag iht. gjeldende trekkordning bestemt av Utdanningsdirektoratet og vurderingsordninger beskrevet i de aktuelle læreplanene.

Dokumentasjon

Dokumentasjonsordningen for praksisbrevkandidater er praksisbrev og kompetansebevis. Det skal utstedes et praksisbrev som praksisbrevkandidaten mottar når opplæringsløpet er fullført og bestått. Formular for praksisbrev fastsettes nasjonalt. Praksisbrevet ligner på fag- og svennebrevet, men det vil

komme tydelig frem at det er to ulike formularer som gjenspeiler hvert sitt kompetansenivå. «Praksisbrevet» dokumenterer kun bestått praksisbrevprøve. I tillegg til praksisbrevet, har praksisbrevkandidatene rett til å få utstedt et kompetansebevis, jf. forskriften § 3-43. På kompetansebeviset vil det stå hvilke standpunkt karakterer og hvilken eksamens karakter kandidaten har oppnådd i fellesfagene norsk, matematikk og samfunnsfag. Det skal også stå hvilken karakter kandidaten har fått på praksisbrevprøven. Også informasjon om fravær vil stå på kompetansebeviset.

Det er fylkeskommunen som skal utstede praksisbrev og kompetansebevis, jf. oppl. § 4-8.

Kravene til praksisbrev

Kravene til utstedelse av praksisbrev, er bestått norsk, matematikk, samfunnsfag og praksisbrevprøve, jf. forskriften § 3-41. Dersom vilkårene for å få praksisbrev, ikke er oppfylt, skal det bare utstedes et kompetansebevis. Kandidatene har uansett krav på et kompetansebevis selv om de ikke fullfører opplæringen, eller ikke består eller får IV i ett eller flere fag.

Unntak fra kravet til bestått

Som for lærlinger og elever på de yrkesfaglige utdanningsprogrammene, gjelder et snevert unntak fra kravet til bestått i fellesfagene for praksisbrevkandidater. I særlige tilfeller kan praksisbrev utstedes til praksisbrevkandidater selv om de ikke har bestått i et av fellesfagene, jf. forskriften § 3-42. Dette er ingen fritaksordning fra vurdering i fagene. Det er et vilkår at kandidaten har gjennomgått opplæringen og fått karakteren 1 i det aktuelle faget. Det vil si at det ikke er adgang til å innvilge unntak fra reglene når kandidaten begynner på videregående skole. Bestemmelsen kommer ikke til anvendelse dersom det ikke er grunnlag for vurdering i faget (IV).

Det er tidligst når kandidaten har fullført opplæringen i fellesfagene på Vg1 og Vg2, og fått strykkarakter, at det kan fattes et slikt vedtak. Selv om man har fått et slikt vedtak om unntak, vil ikke dokumentasjon for praksisbrev kunne utstedes før praksisbrevprøven er bestått. Søknad om unntak skal avgjøres av fylkeskommunen. Fylkeskommunen skal også informere bedriftene om unntaksmuligheter for kandidatene. Unntaksordningen vil være mest aktuell for de kandidatene som har spesifikke lærevansker, f.eks. store lese- og skrivevansker eller matematikkvansker.

Andre bestemmelser i forskrift til opplæringsloven om individuell vurdering

Når det gjelder bestemmelsene i forskriften §§ 3-56 og 3-57 om ny og utsatt prøve, § 3-58 om særlig tilrettelegging av prøven, § 3-59 om reaksjonsmåter ved fusk, § 3-60 om bortvisning fra prøven, gjelder disse på samme måte for praksisbrevprøven som for fag- og svenneprøven og kompetanseprøven, og på samme måte for praksisbrevkandidater som for lærlinger og lærekandidater.